

EDINOST

Glasilo Slovenskega političnega društva za Primorsko

oV edinstvo je moč.

• EDINOST izhaja 2krat na teden vsako sredo in soboto o poludne. Cena za vse leto je 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravnosti in v tržkah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naravnine, reklamacije in inserate prejema Opravljivo, via Terrente, »Nova tiskarna«.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu via Terrente. »Nuova Tipografia« vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznani in poslanice) se zaračunijo po pogodbi — prav seno; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Narodnost in država.

(Drugi del dalje).

Pri takih in enakih težavah bi bilo pač nevarno vse obstoječe podreti, predno se ne zna za kaj boljšega, in ako vse okolnosti natančno pretehtamo, pridemo do spoznanja, da je sistema, katero imenujemo ustavno ali parlamentarno, neka historična potreba in se bode najbrže dolgo vzdržavala na površju. Vse, kar se more storiti v tem obziru, omejeno je na kolikor mogočo popravo nedostatnosti.

Parlamentarna politična sistema se kaže, kakor da bi bila najprimernejša germanskim ljudstvom, v katerih se je rodila in mej katerimi se najboljše razvija. Pri romanskih ljudstvih se je ta sistema tudi uvedla, ali pri teh se kaže vsled prevročega temperamenta nagib do nedosegljivih idealov svobode, torej prenagljenje in viharno ustavno živenje.

Glavni moment vsake ustawe je, da je popolnoma priznano načelo delitve postavodavne moči mej ljudstvom in vladarjem, manj važna je potem manjša ali večja liberalnost ustawe same. Največja nevarnost je in ostane vedno v popolnoma nasprotovalnih si nagibih strank, kar provzročuje lehko velike zmešnjave.

Ako pa provzročuje ustavna sistema uže v popolnoma narodnih državah mnogo bojev strank, kolikor veči in nevarnejši so ti boji v mešanih državah, kjer so jezične razlike, in razun političnih bojev tudi še narodne različnosti, kar vse kako težko dela vzajemnost državljanov in pravi

mir v državi. V takej državi je na loga države jako težavna in postaja toliko težavnejša, kolikor bolj so razdraženi duhovi, kajti kolikor več so razlike interesov, toliko manj je mogoče zadovoljiti zahteve množine, vsem pa prav storiti, to je nemogoče.

V državah, ki so monarhične, je v takih slučajih največa naloga v roki vladarja, kateri more v najnevarnejših slučajih postopati kakor mirovni sodnik in vplivati pomirovalno. Ako pa tak vladar do dobrega ne spozna svoje naloge in zgubi nepristranost sodbe ter se poniža v strankarstvo, potem je to napaka, katera nastopki morejo postati osodopolni.

V republikanskih državah, kjer manjka pomirjevalne moči, so naspotstva radikalnih strank, katere se bojujejo za vlogo, navadno tako pretirana, da provzročujejo najnevarnejše pretrese. V tem obziru zadostuje, da kažemo na švicarske vojne zarad razcepljenja (Sonderbundskrieg), na velikanske prekucije v Francoskej in v Španjskej in na notranje boje v amerikanskih raznih ljudovladah.

Taki boji so mogoči k ljubu tudi največej državniškej previdnosti, kajti strankarska strast oslepi čestokrat tudi najpametnejše in najzmernejše; ali v državah, osnovanih na zdravej podlagi, nastopi za tako viharnim časom navadno mir in napredok. Le v državah, katere bolehalo na notranjih boleznih, ni mogoče, da bi se povrnol pravi mir.

V takih državah zadržujejo notranji prepriki vsak napredok, in to je znamenje gotovega propada, kajti kar ne more napredovati, nazaduje. Ni

sicer mogoče z gotovostjo soditi o bolezni kake države, težko je spoznati, ako ta ali ona država uže kmalo propade, ali pa če se celo iz bolehnega stanja zopet ne vzdigne. Vendar pa je mogoče prav dobro o tem soditi, je li kaka država bolehra ali zdrava. Gledé tega so gotova znamenja, katera dopuščajo dobro razsodbo.

V tem obziru velja od nekdaj načelo, da vsaka država ima svoje časovne in prostorovne meje, katerih ne more prekoračiti, in da propad vojskine moči in financij sta najza nesljivejša predhodnika propada kake države.

In kar je veljalo v prošlih 5 stoljetjih, bode gotovo veljalo tudi v prihodnje, akoprem so se razmere glede financij in vojske v novejšem času na videz močno spremenile. Sicer pa je imel prav Napoleon I., ki je rekel, da za vojno je treba denarja, denarja in denarja, kajti denes ni več dvoma, da je država z dobro vrej enim gospodarstvom bolj sposobna za vspešno vojno, nego pa država enakomočna v vojaškem obziru, a imajoča svoje finance v neredu. V obče so gospodarske razmere najboljše kazalo za moč novošegne države; gmotno dobro vravnana država je tudi zmožna uspešnega upora. Le krepka država more nevarnostim kljubovati.

Ali zopet se ne more soditi finančna slabost države po državnih dolgovih, ampak le po razmerju istih glede na pomočke, na ekonomično stanje in na dobrobitje nje državljanov. Slabost države se spoznava najbolje po trajnem deficitu, to je, ako troški države trajno za dosti presegajo do

hodke in ako se k temu pridruži še negotovost veljave denarja, tako sicer, da je primorana vlada uvesti celo posilno vrednost papirnega denarja, ker se kovani denar prometu vedno bolj odtegne; take razmere so gotov dokaz bolezni in nevarnosti postaja še več v tako razoranej državi, ako je njega prebivalstvo sestavljeno iz raznih nasprotnih si elementov.

Nič ne škoduje bolj blagosti ljudstev in držav, nego papirnatih denar, z njim se pospešuje agijotaža in borsna igra in ščasoma postane najnevarnejša nemarnost in neskrbnost navada, ker vsakdo se s tem tolaži, da država vedno najde denarja dovolj, in ako dojdejo slabi časi, nevihte, da ni treba družega, nego pridno bankovce delati. Država to sicer mora res delati, a na troške lastne blagosti, kajti kolikor več država tiska bankovcev, toliko manjša je njihova vrednost in za onoliko obubožajo nje državljanji.

V državi, katera preveč rabi bankovce v pokritje finančne zadrege, propade navadno tudi javna morala. Ako se tem pridruži še borsna igra vsled pomnoženja raznih loterij, akcijskih družev in sploh finančnih ustanov, kaže se prehitro nazadovanje poštenega, solidnega dela, pravega družbinskega duha in štedljivosti, kar vso so prve podlage narodne blagosti in ljudske moči. Taka znamenja dajo z gotovostjo sklepiti na nezdrave razmere, ako se tem pridružijo še pojemanje pravnega čuta in zvestobe do svojih dolžnosti, potem je to znamenje celo bližnje smrti.

V takih državah se začno mesti pojmi o morali, vse se brez sra

PODLISTEK.

Mrčchkatikà ali ilovnati voziček

najstarejša indijska glediščna igra.

K. Glaser.

(Konec.)

Viraka prihaja nazaj in reče: »Našel sem samo še roke, noge in lasi; vse drugo je divja zver pojedla.«

S to izjavo se je stvar Čarudattu zopet na slabo obrnola; celo sodnik toži, da je tako težavno v pravdah resnico pogoditi, sodnik da je enak volu, ki v močvirje zagazi.

Čarudatta sam jadikuje in pravi, da je svojega prijatelja Maitreja poslal k Vasantaseni, naj bi poprašal, kako se čuti, in da bi jej vrno zlatnino, katere je podarila sinček Robasenu, da si da napravi nov voziček. Predno je še pa Maitreja na log zvršil, slišal je, da je Čarudatta pozvan pred sodbo, napoti se tedaj tudi on v sodniško dvorano in se tam krepko poteguje za svojega gospodara, govoreč: »Gospoda! Mož, ki je dal toliko gradov, samostanov pozidati, vrtov nasaditi, ribnikov in studenčev izkopati in vse to na korist in v slavo mestu Udžajinu, tak mož bi bil zarad peščice srebrnikov koga umoril? To ni mogoče. Ti pa, Samsthana, kraljev sorodnik, grdi bastard, ti nesramnik, ti našemljenca opica ti; zdaj govor v mojej navzočnosti. Moj prijatelj si še rožce ne utrga iz bojazni, da ne bi božje narave poškodoval in ti ga dolžiš tacega zločina, ki pretresa nebo in zemljo? Le počakaj,

kuga; se svojo palico, ki je tako zakrivila, kakor tvoje srce, razbijem ti črepnjoc.«

Prav pošteno se začneta pretepavati. Pri tej priložnosti zgubi Maitreja kovčeg, kojega hitro pobera. Čarudatta izjavlja, da je Vasantasen. Sodniki naroča slugi, naj kralju pové, da po postavi brahmance Čarudatta ne sme umoriti, pač ga sme iz kraljestva prognati.

Kralj pa to le poroča: »ker je radi zlatnine Vasantaseno umoril, navežite mujo vso na vrat, vedite ga na južno mrtvišče in posadite ga na kolec.«

Tako prijeta dva čandala (ljudje najniže vrste) in ga vedeta na mrtvišče in kličeta: »Umaknite se, ljudje!« (S tem se začne deseto in zadnje djanje). Čarudatta občaluje svojo osodo govoreč: »Moje telo, z solzami oprano, s prahom omadeževano, hočeta tva dva kragulja pokončati.«

Čandala: »Pošteni ljudje, dajte prostora, prostora.«

Čarudatta: »Gospé in gospice, gledajoč z očem pretakajo solze, ko mene vidijo.«

Čandala: »Čarudatta, le za nama, tukaj se prvakrat sodba razglasiti: »Ta človek se zove Čarudatta, vnuk je Vinadžadattov in sin Sagaradattov, ubil je Vasantaseno na vrtu Pušpakarandatta. Kralj Palaka zapoveduje, naj se umrtvi. Če k o drug storit tak zločin, kaznuje se na enak način.«

Čarudatta: »Poprej st me slavili, zdaj pa tako govorite. O Vasantasenu, tvoji zobje so beli kakor mesečni žarki, tvoje uste so enake koralom, poprej sem arkal nektar iz tvojih ust, in zdaj pa moram piti strup sramote.«

Čandala: »Dajte prostora, pošteni ljudje dajte prostora.«

Za kulismi se sliši jok in vik. Maitreja privete Čarudattovega sina, Robasena;

ki milo vpraša: »Očka, očka, kam greš? Čandala, kam vedelete očeta?«

Rohasena in Maitreja se ponudita razbrijema, naj ju umoré in Čarudattu pa spuste, se ve da zahman.

Prvi čandala: »Prostora, poštenjaki, prostora, drugi čandala: »Oglesi še enkrat razsodbo.«

To se zgodi in sicer blizu ječe, kjer je Sthavaraka, Samsthana kovčnik v verige vklejen, pa ne priklen. Zasiščavi sodbo, skoči skozi okno, a slaga raztrga verige in se oprosti. Potem rabljen prikoveduje, da je po nekej zmoti Vasantaseno v vrt Pušpakarandaka zapeljal, ker je zamenil vozove, dalje prikoveduje, da je Samsthana, ne pa Čarudatta Vasantaseno umoril.

Ko Samsthana, ki je tudi navzoč, to sliši, hoče slugo podmititi, da bi opovrgel svojo izjavo. Videč pa, da ne opravi ničesar, reče, da je slugo bil v verige vklejen, ker mu je zlatnino ukral, in da mu jih je tudi dal pošteno na hrbet; kjer bi tega ne verjel, naj le preišče njegov hrbel. Zdaj sta Shavaraka in Čarudatta zopet žalostna, zopet se Maitreja in Rohasena ponudita rabljem, katere Samsthana kovčnik nagovarja, naj očeta in sina umore. Mej tem pridejo do tistega mesta, kjer se ima sodba tretjokrat razglasiti. Čandala se prička, kdo ima sodbo izvršiti. Prvi pravi:

»Predno je moj oče umrl, vele mi je, naj neizvršim takoj posla, če imam koga usmrtiti, kajti utegnol bi priti mož, ki bi obsojenca z denarjem rešil, morde se narodi kralja sin, in takrat se pomiloste grešniki, ali pa vlasta se labko spremeni, tudi je mogoče, da uide priklenen lev in povzroči velik strah mej ljudmi, da lahko zatoženec uide.«

Maj tem razgovaranjem prispejo do

tistega mesta, kjer se im ačetrto in zadnje krat sodba razglasiti. Uže je bil prvi čandala vzdignol meč, da bi Čarudattu glavo presekal, ko prieta v tem odločilnem trenutku slučajno Vasantasena in berač in zapazita skrajno nevarnost.

Vasantasena pada na kolena pred Čarudattom in vpraša, kaj se godi z njim.

Samsthana, to opazivši, obledi in hoče zbezati. Čarudatta se začudi in vpraša: »Si li ti Vasantasena, je li to nebeška prikazan? O! ki od si prišla v tem trenutku, ko sem uše smrti v obraz gledal?«

Vasantasena zdaj prikoveduje, da jo je hotel Samsthana umoriti, da je omedela. Tudi berač prikoveduje svoje dogode. Zdaj priženo stražarji Samsthana zvezanega in vprašajo, kaj se ima z njim zgoditi. Ljudstvo kriči, naj ga umore. Ker se je pa izročil v Čarudattovo varstvo, reče ta: »Sovražnik, ki nas je razčilil in ki se potem nam v varstvo izročil, ne sme se usmrtili, naj se spusti.«

To se tudi zgodi. Kralj je potem Vasantaseno povzdignol v višji stan, da je enakorodna Čarudatti; berač so postavili na čelo vsem samostanom, čandala sta bila počesčena z stanom: poglavarja vseh čandailov.

Ker se je vse tako lepo končalo, vsklikne srečni Čarudatta:

»Kralje naj dade obilo mleka, žita naj dovolj priraste vsemu kraljestvu. Inira naj pošilja o pravem času blagodejnega dežja, lahni vetri naj pribljajo in ljudi razveseli, vse naj se veseli in poštevne brahmane česti. Vladarji, ki se drže postave, naj premagajo sovražnike in srečno vladajo.«

mote začne klanjati zlatemu teletu, vsak hrépeni le po denarju in se ne briga za sredstva, katera mu imajo pomagati do njega, vso se klanja le vspehu in se ne briga za sredstva, kajti le vspeh imponira demoralizovanemu ljudstvu. Mnogi od njih nalagajo vso odgovornost za take razmere le parlamentarizmu; ako bi bilo temu res tako, potem bi morali biti Ruska in Turška v tem obziru najsrceši in nepokvarjeneji državi. Ker pa temu ni tako, gotovo je, da parlamentarizem ni glavni vzrok propada.

Gotovo je sicer to, da kolikor več osob ima upliv na vlado, toliko bolj so odprta vrata zlorabi vlade in osobnim interesom, in vsled tega bi se skoraj moralno na prvi pogled soditi, da v ustavnem državi, kder imajo manj ali več poslanci upliv na vladne organe, da je v takih državah zloraba vladne moći loženja in pogostnega, nego v absolutističnej državi.

Ali ako pomislimo, da so tudi v absolutističnej državi privilegirani razredi prebivalstva, kateri zdatno vplivajo na vlado, katera je zopet brez vsake javne kontrole in katerej se ni treba bati javne kritike, potem pač pridemo do prepričanja, da je zloraba državnih sredstev v korist posameznikov v absolutističnih državah še loženje mogoča, nego v ustavnih. Nepotizem je v absolutističnih državah navadno popolnoma očiten in se niti ne boji javnega menjenja. (Dalje prib.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Cesar je 15. t. m. v Budimpeštu sprejel obor deželne razstave ter mu dal besedo, da razstavo obišče.

Državnemu sboru se neki v kratkem predloži zakon, ki ima vrediti dolžnost občin glede pobiranja državnih davkov. — Pri nas ta zakon ne bo imel nobenega vpliva, ker občine ne pobirajo davkov.

Hrvatski sabor je 14. t. m. sprejel indemnitetno predlogo.

V ogerskem državnem zboru je 15. t. m. minister Tiša zagovarjal carinsko pogodbo z Avstrijo ter rekel, da se mora carinska zveza spojiti pod pogoji, katere je on navedel, za primeren čas, ali pa celo ne; kratka prehodnja doba bi imela siabe nastopke.

Vnanje dežele.

Alibani so te dni udarili čez srbsko mejo ter oropali več sel in pobili tudi nekoliko ljudi. Srbski vojaki so jih potem odgnali čez mejo. — Turčija je res vedno vznemirjenje za sosednje dežele in dela neprstane zadrege evropskim vladam, a vendar jo te še branijo in podpirajo.

V italijanski poslanski zbornici je 15. t. m. odgovarjal Mancini na razne interpelacije; o ekspediciji v Asab je rekel, da je nje namen, italijanskemu praporu zopet spoštovanje pridobiti, preiskavate nadaljevati in če je mogoče, kaznovati Bianchinijeve morilce. Interpelacije glede kolonialne politike, o vedenju italijanske vlade z ozirom na zunanje pridobitve in o nemškem trgovinskem podjetju v Trstu pridejo 24. t. m. v obravnavo.

Pruski deželni sbor se je odpril 15. t. m. s prestolnim govorom, v katerem se poudarja boljšanje finančnih zadev, razstoči razvojil udskega blagostanja, le kmetiški stan nema nobenega deleža od dobrote tega raseva. Dalje omenja prestolni govor predlog o predrugačbi posrednjih i neposrednjih davkov in obdachenja dohodkov iz kapitala.

Na Nemškem se socialisti vedno gosteje oglašajo z grozniimi svejimi deli. 13. t. m. zvečer je bil v Frankobrodu na Meni umorjen iz pravde zoper socialističe znani policijski svetovalec Rumpf. Morilec, ki

mu je pred njegovo hišo zasadil nož v sreči, ni še znan, a ker ga ni pokradel, gotovo je, da se je to zgodilo iz maščevanja. 3000 mark dobri v darilo tisti, kdor morilca ovadi.

Plačilo na ovadbo Rumpfovih morilcev se je pozneje zvišalo na 10,000 mark. — Po nekem poročilu iz Antverpna so 15. t. m. tam zaprli necega človeka, o katerem se sumi, da se je udeležil Rumpffove moritve.

V francoski poslanski zbornici je bil 13. t. m. zopet Brisson izvoljen na načelnika. Senat in zbornica sta izrekla svoje sočutje vojakom v Tonkinu. — 14. t. m. je Ferry odgovoril na interpelacijo Raoue Duvala ter rekel, da vlada spoljuje le sklep zbornice, ako je sklenola takoj ves Tonking zasedti. Potem se je zborovanje odložilo do 24. januvarja.

Angleška vlada se utegne na kak važen korak pripravljati, mogoče, da se postavi zoper napredovanje nemške kolonialne politike, ker je vojno brodovje doblo ukaz, naj bude pripravljeno, in Dilke je na shodu liberalne stranke 13. t. m. v Kesingtonu rekel, da bude morebiti treba promeniti angleško kolonialno politiko vsled novih dogodek, da bo ugodnejša sedanjim razmeram.

Egiptovsko pršanje ne more do rešitev: Angleška vlada je podala zopet nove predloge, a vlade so odgovorile, naj se najpoprej dogovori angleška s francosko vlado in tako je mogoče, da se skliče v Pariz nov kongres, ki se bo vnovič pedal z egyptovskimi zadavami.

Is Sudana je prišlo poročilo v Kahiro, da je Mahdi sprejel Woiselejeve pogoje in da angleška vojska brez ovire prodira proti Kartumu.

S francosko-kitajskoga bojila se 15. t. m. poroča, da so Francozi vzel Kitajcem kelunška premogilida.

V Kambodži so morski roparji napadli francosko posadko v Somboru, poveljnik i nekoliko mož je padlo, drugi pa so se umaknoli, ker so sprevideli, da se jim ni mogoče držati.

DOPISI.

S Krasa, 13. januvarja. — Raznoso mišljena in razno je delovanje človeškega duha; nekateri delajo nepremišljeno, tja v en dan; drugi drže se trdno enega principa; drugi še omahujo ter se sredi enega dela družega poprijemljajo: le redki so, ki hodijo zmiraj spoznano dobro pot. Ako se človek zmiri dobrega in koristnega drži, pravimo mu, da je značajan. »Ljubimo — dobrega človeka, čislamo značajnega. Za značajnega človeka, imamo tistega, ki se zvesto trudi, da ostane to, kar je in hoče biti zmatran za takega od drugih radi njegovega dostenjega vedenja; s čuvanjem in trdno voljo, ne obrača se za vetrove, ne ravna se po rečeh, ki ga obkoljujo; ne menjava svojih čutentov po slučajih, po občutkih ali ker se boji, da bi ga drugi ne zasmehovali; on ne užiga jedne sveče Bogu in jedne budiču; paži, da ne izgleda drugači nego tako, kakor sam želi; on ne nosi svoje vlijudnosti na trg, ne zatajuje svoje lastne vesti, niti hvalisa niti opravlja za ugodnostjo, ki mu nasproti veje ali pa hrbel obrača; ne išče toliko dobra, katero mn lahko iz tega pride, kolikor dobre, ki jo on lahko drugemu storii; več svojega čina, rad ga izpoljuje; on čuti vzdvišeno, trpi možko, močno deluje, z vzdvišenimi mislimi, gotovim ciljem, z odkritostnostjo.

Tak naj bi bil vsak mož in mnoge koristi bi doprinesel vsemu človeštvu. Taki mož pa, žalibog, nam zelo pomanjuje; več kot eden ki bi mogel biti stebri domovini, deluje pri vas Slovencih le mlačno, zapikarno, ni mu mari mnogo domovina, več skrbil im za lastni trebuh; ako je ta zadovoljen, ako ne kruli po njem, zadovoljen je tudi njegov duh: vsaj ni za nič skovan znani napeni in zapeljiv rek: »bene, ibi patria. Oh, ko bi vsi vstrajno in vedenje delovali, in ko bi se ne nahajalo mej nami toliko Judežev, ki za bori soldiš prodado od sladke matere v srce zasajeni narodni čut, gotovo bi zdaj ne živel v tako kritičnih časih!

Pa kaj bi žalovali, saj je vse zastonj. Sovražnik nikoli ne miruje, ampak neprestan delo svoje spletke in nastavlja mreže; ako ne bodemo opreznii, pademo vna meje. Pred vsem moramo pa biti složni, drug drugemu na pomoč, ne puščati dragega časa, ne se koj utruditi, ampak na predavati v začetem delu, biti nepristran-

ski, nujednega črtiti biti mu slabega včnosti, če nas pri miru pušča; tu li ako nas po krvem izriva, ne smemo skočiti napak volk na divjačino, ki mu pride pred oči, ampak skušajmo ga pridobiti za se z lepo. Ne črtimo nobenega radi njegove narodnosti, ako je tudi on nam dosleden ter sam spozna, da ima vsak človek pravico, da se njegova narodnost, njegov jezik spustuje. Z eno besedo, bodimo žganji, in ne dajmo se prodati za »frakligežanja«. To je živo priporočati vlasti vam, okolišanom tržaškim, doli ob jadranskem morju, kder ste še več nego mi, ubogi Kraševci, izpostavljeni razložni spletki naših najzagrizljivih sovražnikov, avstrijskih ali preko Idrije došlih Lahonov, koji bi vas radi v žlici vode vtopili, ako bi jim bilo mogoče.

Značajni, značajni moramo biti in ne podkupljivi za judeževe groše! Rajši trpeti nego izdati svoj narod, zatajiti svoj lepodeoneči jezik: vsaj tako ostanemo možje, koristni narodu in človeštvu, nasprotno pa postanemo figura — možje, preklaniani od lastnih potomcev in zaničevani od poznejših narodnih mož. Trdo se držimo, in ne odstopimo na noben način od slavnega: *Vse za vero, dom, cesarja!*

S Krasa 10. jan. Radostno smo čitali v različnih novinah vest, da je gosp. Anton Dejak jun. mestni in deželnih svetnik v Trstu ka dejanski ud k. c. k. kmetijske družbi kranjske pristopil. Kakor čujemo, izvolil si je dotedne diplome v slovenskem jeziku pisano imeti, kojo je v Blagnikove tiskalnici v Ljubljani elegantno v slovensko-narodnih bojah izdelano, už dobil. G. Dejak je prava korenika staroslavne poznane Dejak-ove (Jozeljnove) hiše v Senožečah, koja je po nemilej osodi kupčijskih kombinacij v tem stoletju uža dvakrat v svojih občeh blagotornih podvezetjih ponesečila. A baš Dejak-ove družine zasluga je, da stoji v Senožečah lepa in obširna pivovarna na paro, pri katerej še dan danes Senožeški obrtniki, trgovci, krčmarji, delalci itd. mnogo novcev služijo. Dobro stanam v spominu brata Janez, nenavadno nadarjen mož, in Anton, pravi obrtniški i trgovski talent.

A. Dejak je bil tisti vitki mladenič, kojega je njegov pošteni in podvezetni a prerano umrli oče gosp. Janez Dejak ob času grajenja južne železnice vsestransko zanesljivo porabil. Njega, gospoda Antona Dejaka še zdaj vidimo, kako je na žarki »Fuksi« iz kraja v kraj ko veverica z dreva na drev Švigel, ni ga ustrašilo slabovo vreme, ne noč, en ni nikoli svojemu ljubumu očetu naročenega mu posla zamudil, še manj zanikal, le katerikrat, ko je bilo odveč slabovo vreme, prosil je za odmor, a ko mu je njegov ljubi oče omenil: »Si ko rimske vojake brzo je Fukso zasel ter zginol na poti mu odločenega povelj. On je ljubil svoje staršče nad vse na svetu. ter je pridno, strajno in dosledno vse na njihova povelja strogo vršaval. Obče je bil naš Macen rabočutni, pošteni kakor tudi v vseh krogih priljubljen mladenič poznan. Šel je okoli leta 1856. v Trst in je tam pričel kupčje na svoj račun, in so se taistite pri tako izjemno solidnih in odličnih lastnostih, kakor so njegove, tako razširile, da je Dejakova hiša kakor »Feniks« se vzdignula, in dan danes na sto tisoč vrednosti posestva v Trstu, Pulji, Hrapeljih, Senožečah in Hrenovicah poseduje. In vsa ova posestva on, g. Dejak, zraven svojih občirnih kupčijskih podvezetj skoraj sam gospodari, za kar je le tak korenjak, kakor je naš g. Dejak, ustvarjen, sposoben. On ima vse v najlepšem rečiu, njegova kmetijska obdelovanja, njegova živina, konji, orodje sploh vse je na izgled in podobudo gospodu in kmetovalcu.

Zraven vseh njegovih raznovrstnih plemenitih lastnosti je pa še ona združena, koja se pri bogatinah preprečen nahaja, da on i ubogih ljudi nikoli in nikdar ne pozabi, on je takorekoč pravi oče ubozih in izjemni podpornik kmetijskega in delalskega stanu, za kar mu pa vsemog čni vedno zdravje in vsestransko srečo deli. Vrh vsega ima on na svoji strani milosrđe, preblago, plemenito ter svestransko priljubljen gospo soprogo, katera ga tudi mnogokrat po njegovih trudnopolnih potih spremila. Slava je!

Konečno naj še omenimo onim, koji na njegovem rodoljubiji dvomijo, da je naš visokočestiti gospod Dejak lastniti, nepokvarjeni sin svojih slovenskih roditeljev, ter veren in zvest sin naše očje kakor širje domovine, a on enega ni drugega ter sploh nič na glasni zvon ne stavi. Bog nam ga še mnogo let zdravega ohrani!

V decembri je na senožeškem gradu več dni vejala bela zastava v znamencu, da ni nobenega zaprtega v zaporih naše sodnije. To je znomenje, da se pri nas vendar vzdiguje mora. Še le nedavno je bila tudi v Senožeški »čitalnic« krasna beseda, pri katerej smo imeli čet in v vsej občini loviti tudi dovršeno hrenkanje na citre imenitnega citraša Tržaškega, g. Vavpotiča. Moji sosedje, Senožci, torej prav lepo napredujejo in imajo dovolj

spretnih mož za snovanje domačih lepih veselic.

Prem dne 11. januvarja 1885. — Danes je imela premška občina čast v svoji sredji imeti posestnika premške grajdine — svetlega kneza Porcija.

Došel je visoki gospod kmalo po 10 ur dopoludne ter se udeležil sv. maše. V njegovem spremstvu sta bila še dva druga — kakor se sliši — njemu po stanu enaka gospoda in pa njegov g. oskrbnik iz Senožeč. Po maši je ogledal našo farno cerkev, graščino, šolo in farovž, kder je bil z vsem spremstvom od g. župnika prijazno sprejet in h kobil povabljen. Okolo pol 3. ure popoludne se je odpeljal visoki gospod nazaj v Senožeče, pri katerej priliki se je bilo zbralo skupaj mnogo radovednega ljudstva. Naj pohvalno omenim, da je svetli knez marsikaterega ubožca v slovenskem jeziku prav prijazno nagovoril, ter tudi obdaroval. Prav tako je obdaroval tudi 20 ubožnih pa pridnih učencev in učenk. Bog mu za ta blagi čin obilno povrn. Ne moremo pa drugače, da ne bi tistih premških »kofetars« očitno pograjali, katere so menile, da je župan dolžan za njeg propagandoleti; za sedaj nič druzega, nego: sram vas bodil!

Iz Jelšam, 14. januvarja. — V sredo zjutraj ob 6 i pol je umrl dobro znani velež. gosp. zlatomašnik, župnik i dekan Jelšanski Valent. Pušavec. Pokojni gospod roj. 1. 1808 v Šenčurji na Gorenjskem, je služboval v Zdrenji, Vermu, Pazinu, Voloski v Istri, potem 11 let pri novem i starem sv. Antonu v Trstu, naposled blizu 34 let kot dekan i župnik v Jelšnah. Bil je rajnci nadarjen v jezicih, ker je dobro govoril razen slovenskega i nemškega, hrvaško, italijansko, umel francosko, prejena leta česko, poljsko, angleško, celo nekaj grškega. Za njegovega službavanje se je zidalo novo lepo župniško stanovanje, cerkev zdaljšala, napravil lep krasen zvonik, nove orgle, novi veliki zvon. Mirnega poniznega srca je bil na moč prizanesljiv, bližnjega slabosti je izgovarjal, tako se sme upati, da ga Bog ni ostro sodil, ker tudi rajnci dekan ni sodil slabu drugih. Če je viden kako posebno slabost bližnjega, prikrijo je s tem, da ga je zagovarjal: kaj čemo, take je krvi. Ubožec je živel, v ubožtvu je umrl. K pogrebuh se je zbralo obilno ljudstvo, ne le domačega, tudi iz sosednih duhovnih. 13 duhovnih ga je spremljalo k zadnjemu počitku. Naj počiva v miru ubog trpin, blag mu spomin. — Obžirnej župnji Jelšanski nakloni Bog grečega naslednika, kder ga čaka polno dela.

Domače in razne vesti.

Novi predsednik Tržaške višje sodnije mesto rajnega barona Kemperle, govoril se, da postane predsednik deželne sodnije v Innsbrucku, dr. Ed. vitez Ferrari, nekdaj viši drž. pravdnik v Trstu. Drugi pa pravijo, da pride g. dr. Defacis zopet v Trst nazaj.

Tržaškega mesta proračun za leto 1885 kaže troškov f. 3,278.586. Dohodkov pa 3,217.680. Torej primanjkljaje f. 61.500. Pri vseh dobrih dohodkih ima naše mesto vsako leto toliko primanjkljaje, mestni dolg strašno raste, tako gospodarstvo pa se bode prej ali slej strašno maščevalo.

Razpisane službe. Razpisana je služba c. k. finančnega višega inspektorja za Primorsko in služba c. k. nadzora v kaznilnici v Kopru z letno plačjo f. 400 in 100 priklade, stanovanjem i t. d. Prošnje do 7. februarja.

Razpisane službe so razpisane pri tuk. pomorskej vlad, na kar opozorujemo naše okolišane.

Pismonočna Prandi, ki je ušel z nekliko denarjem in so ga ujeli pri Višku, hotel se je nekda usmrtil in se je nekda nevarno poškodoval žile. Mož je zdaj v Goriscejki bolniči in kakor trde zdravnik, ni pri čistji pameli. Čudno je na vsak način, da 70letni mož, v obči pošten, štedljiv in še precej dobro stoeč, odnesle le par sto gold, in ž njimi heči v Italijo, mej tem ko je vendar vsak dan imel v rokah na tisoče in tisoče.

Nos klub turistov se je osnoval v Trstu; osnovali so ga udje patriotičnega društva »Austria« in je ta klub uže imel svoj prvi občen zbor. Udjte tega kluba bodo v nedeljah pošč hodili na deželi in bodo kder le mogočno spodrivali na deželi upliv drugih lahonskih klubov in društev.

Tudi ital. del. društvo »Unions opera«, ima denes zvečer svoj veliki ples.

Letočinja kavalinke v Politeami se kako slabu obiskovanje in vsa zabava na teh plesih je neslana; boljšega društva se na kavalinkah tako ne nahaja, ker vsa boljša gospoda se veseli v raznih društvih.

Slabo vreme, v okoliški sneg, v mestu mrzel dej imamo uže več časa in ker je tudi zunaj vse polno snega, so zmeti celo redno pošte vlake uže 3 dni zadržavali; uže 3 dni dobivano glavno pošto z Dunaja. Ljubljane itd., mesto zjutraj še le po 3 uri popoludne.

Nesreča. V sredo zvečer se je splašil velik lep konj, ki je bil vprežen na kočiji gospe Oputčeve: kočijaš, ki je hotel besno žival ustaviti, je padel raz kočije, na to je kočija trknola ob nek kanton ulice Sanitá, kočija se je skoro vsa razbila, sluga je tudi padel raz kočije, in oba, slugo in kočijaš so močno ranjena nesli v bližnjo lekarno Sloković, m. j. tem ko je gospa, sicer preplašena, a zdrava ostala.

Spretni policist. V Trstu imamo policijskega agenta, rodom Slovence, katerega v obči pošteni ljudje in tatoi pozname pod imenom »št. 1.« (slovene na ime Tie). Ta mož ima tako prakso, da precej zavaha vsako tatovsko gnezdo; znano je, kako se je lansko leto z nekim drznim tatovom bojeval na življenje in smrt. Uže več časa je neka močnejna družba tatov vlomljala v magazine, posebno pa v tabakarne, kraja po ekoci kokoši itd. Policia je zastonj iskala tatov in listi so morali le vedno poročati po nepoznanih ali »št. 1.« je zavopal ležišče te tatinske bande in sicer v hiši neke okolišanke, Ane Zepar v ulici Tesa št. 514. — Zavopal je »št. 1.«, da tja hodi nek Jakše, kako sumljiv človek, k dekle v vas, to je k hčeri omenjeno Zepar. — V sredo je zopet videl tli Jakšeta vno hišo. Gre za njim in začne popraševati staro v veči, kde je hči. — Ta mu pové, da je v gornji sebi. — Gre in najde v sobi mlado Ane Zepar samo, ali v sobi je bilo tudi več sumljivega blaga. »št. 1.« začne iskati in najde povaš, posebno v posteljah vse polno ukradenega blaga, posebno duhana, oblike itd. Ali ko so prišli še drugi policisti na pomoč in so preiskali vse lokale in kote, našli so po omarah in posteljah skritih 5 tičkov, nameč omenjenega Jakšeta, deserterja in lehkoživeca, mornarja Pavla Možeta, voznika Jožeta Ščuk, voznika Miha Večeta in sluga Papa, našli so pri njih tudi vse polno klijučev, vetrinov in drugega tatovskega orodja ter vse odpeljali v sigurni kraj v ulico Tigor, vseh 5 tatov in obe ženski, ljublico in mater.

Čudna so pota boške previdnosti. Umrl je te dni na kožicah c. k. avskultant Teodor Damilo. Ta mož je v boljših časih začel trgovsko kariero; postal je bil celo samostalen trgovec; a slabo mu je šlo in ko je bil uže v letih, moral je popustiti trgovski posel. — Navadni šribar pa ni hotel biti; mislil si je: »to ni zame bivšega tržaškega trgovca. — Napotil se na Dunaj in skoprem brez novcev, začne tam studirati pravo, da se pa preživi, podučeval je po Dunaju več let; po dnevu je hodil po lekcijsah in na univerzo, vso noč pa študiral in tako mu je bilo mogoče absolvirati juridične študije še le pred nekaj leti, ko je imel uže mož nad 40 let. Po dovršenih studijah povrnol se je v Trst, tukaj je stopil kot koncipijent k nekem advokatu ter se oženil; ali pri advokatu m. n. šlo prav in je raje stopil kot praktikant v c. k. sodišču. Postal je kmalu avskultant in morda drugo leto bi bil postal pristav; ali osoda mu je prestreljil življenja; zastonj je bil ves njegov upor nemilej mu osodi, vsa njegova eneržija; zapustil je dvoje ali troje nepreskrbenih otrok in žena nema niti s kom živete, tako sicer, da je mora vsaj začasnomagistrat podpirati. — Človek obrača, Bog obrne.

Policijaske. Zaprli so te dni, stražnik 3. trigovske pomočnike, dva zarad poličnega razsajanja, enega pa, ker je konkunterja tramwaya pretepal. Omikana gospoda, kaj ne? — Zaprla je policija nadalje Terezo Z. iz Doberdišča na Tolminskem, ker se je po noči učila po ulicah, potem prodajala Marijo B., ker je dela skandal v Riboru. — Zarad sleparje je bila zaprta tudi Marija C. iz Boča in še več tržaških znanih potepinov je dobitlo te dni prostoto stanovanje. — Neznani tatori pa so čevljariju Urduhu, Kraševcu, pokradli 6 par čevljev, Štandreču I. Batičiču gorko bundo in izvršili so ti eneznani. Še nekoliko drugih tatvin, saj v Trstu ni dneva brez tatvine. — Zaprla je policija Marijo P. 22 letno lehkoživko iz Planine, ker je pijana grdo razsajala po ulicah, pod ključ je dela nekega fakina, ker je ukradel svojemu tovariju srebrno uro. —

Ispred sodišča. Še je vsem v spominu grda smrt Krta, ki je najprej bil pri ropu cerkev Marija v Obršljantu poleg Komna in je kesneje ubil svojo lastno ženo. Znano je tudi, da je sodišče zaprolo njegovega sotrudnika pri nečloveških započetjih Boštijana Ursiča in da je kesneje potegnalo v zapor še Ivana Petelinia in Jožefa Malalana oba iz Komna, ker je bilo dokazano, da sta bila oba tudi pri ropu v Obršljantu. Proti Uršiču se je vršila uže davno obravnava in se mu ni moglo dokazati, da je bil sokriv umora Krtove žene. Te dni pa se je vršila obravnava proti Malalanu in Petelinu in v tej obravnavi sta bila oba kriva spoznana ter obsojena vsak na 8 mesecev težke ječe. — Te dni je sodišče obsodilo tudi Andreja Bubnica iz Materije, delalca, na 2 leti težke ječe in potem na policijsko varstvo, ker je v neki noči vdrl v magazin materijskega župana ter mu ukradel soddek žganja in več koš v vrednosti 41 gld.

Vabilo k veselicu, kojo priredi čitalnica v Dekani dne 1. srečana t. l. ob 5. uri zvečer, s petjem, igro, govorom in srečkanjem. Mej veselico bode svirala dobro izurjena domača godba, po veselicu bo Spored veselice prihodnjih:

Odbor.

Goriške novosti. V četrtek je imelo polit. društvo »Sloga« svoj letni občni zbor; izvoljen je bil zopet za predsednik g. dr. vitez Tonkli in v odbor vsi poprejšnji odborniki, razen g. Povšeta, kateri se je odpovedal zaradi bolehnosti. Zbora se je vdeležilo lepo število udov. — Važen je bil sklep odbora, naj nov odbor preskrbi, da se v Goriči 1. oktobra t. l. odpre privatna ljudska slovenska šola za deklice; sklenili so se tudi nekatere prošnje manjše važnosti. — Po občnem zboru so se narodnjaki posvetovali tudi zarad volitev v trž. zbojnico. — Vse skupaj kaže nam marljivo gibanje goriških Slovencev.

Popravek. V podlistku Mrđhaka-tika čitalj v štev. 2 namesto mongolom — mangala, namesto Radonika — Radonika, v številki 3, nektere krati namesto Carviloka — Carvilaka, v štev. 4, 2 kolona namesto odsodila — odsodila, namesto Himalaja — Himalaja.

Žrebanje dobitkov za Narodni dom v Ljubljani. Izdele so nadalje dobitke naslednje številke: 64.945, 38.575, 24.407, 89.532, 35.290, 20.915, 72.234, 80.806, 85.728, 3.658, 94.808, 1.332, 91.437, 8.870, 30.782, 43.223, 27.855, 72.029, 91.725, 11.997, 5.557, 80.287, 42.078, 27.266, 85.083, 94.648, 67.872, 6.421, 55.710, 8.640, 24.970, 53.392, 33.932, 91.409, 73.764, 61.196, 11.302, 40.728, 90.280, 8.714, 53.667, 54.369, 52.021, 66.271, 95.091, 50.430, 54.140, 67.984, 64.846, 63.880, 53.493, 70.469, 57.084, 32.462, 98.336, 68.280, 23.448, 92.033, 12.847, 62.950, 58.668, 53.988, 11.561, 24.286, 12.162, 97.754, 27.074, 85.728, 69.198, 92.835, 3.767, 50.003, 76.006, 80.823, 59.865, 55.431, 50.080, 84.128, 52.381, 21.223, 86.330, 68.928, 61.285, 97.528, 25.555, 18.509, 68.403, 37.860, 68.831, 91.961, 44.134, 21.229, 57.068, 30.069, 17.150, 19.480, 59.816, 93.698, 32.133, 49.687, 18.301, 38.008, 20.561, 21.756, 54.249, 11.581, 4.018, 63.650, 37.755, 55.541, 7.786, 74.864, 33.619, 92.387, 24.496, 7.604, 34.233, 22.218, 49.990, 67.335, 9.004, 85.240, 2.918, 2.182, 70.160, 50.757, 31.989, 11.288, 70.334, 37.846, 29.455, 38.940, 70.357, 6.588, 46.271, 19.029, 73.404, 80.883, 55.531, 70.539, 31.566, 45.785, 26.331, 69.217, 301, 66.205, 61.765, 16.826, 96.294, 19.203, 58.726, 558, 68.622, 95.438, 19.901, 53.575, 38.624, 28.681, 60.296, 32.611, 64.561, 87.063, 20.396, 62.644, 37.977, 69.454, 67.800, 80.014, 3.397, 14.273, 22.594, 7.648, 44.720, 19.804, 72.231, 18.231, 43.137, 89.132, 48.890, 9.564, 85.293, 51.512, 2.444, 86.610, 37.074, 71.785, 81.922, 94.510, 22.652, 66.782, 16.355, 40.274, 13.936, 45.560, 61.217, 40.030, 65.616, 15.805, 54.372, 5.539, 1.613, 23.412, 31.862, 78.322, 51.513, 61.129, 77.738, 13.833, 34.406, 82.814, 79.810, 97.910, 66.865, 8.993, 70.814, 4.312, 90.800, 93.093, 79.028, 63.082, 93.415, 36.330, 28.761, 70.816, 22.288.

Potres na Španjini in v Italiji. Iz Madrida se 9. t. m. poroči: V Malagi je bil zopet potres; iz dežele Granade so se prebivalci izselili. Vas Guejavar je potres za 22 metrov premaknol, reka je promenila strugo. Še ni ponehal na Španskem, kjer je povzročil grozno nesrečo in škode in je samo v provinciji Granada porušil 3240 hiš, uže se o njem poroča tudi iz Italije. Iz Rima se je namreč zadnjo sredo brzojavilo: V mestu Girifalec v Kalabrije je bilo potres ved bi razrušil in mnogo ljudi v razvalinah pokopal. Dosej so našli pet mrtvih in več teško ranjenih. Tudi sosedski Partinico pri Palermi je obiskal potres, porušil stolp »Sito Reale«, ki je sedem osob pri padu usmrtil. Razen tega je bilo mnogo biš poškodovanih.

Tat, ki je sam zagazil v proglo. Nekatere seže mimogredomu gospodu v žep ter mu ukrade listnico, v kateri je imel nekoliko bankovcev, pri tem pa mu ostane prstan v žepu. Misli, da je prstan na ulici zgubil, gre k policiji in to tam nagnani ter prstan natanko popiše. Potem mu prsta pokazuje in on potrdi, da je njegov. Zdaj

pa so mu v veliko njegovo grozo naznali, da ga zapro, ker je ukral listnico z denarjem. In se je prstan našel v žepu pokradenega gospoda. Pokradeni je namreč tudi šel na policijo, tam povedal, kaj se mu je pripetilo in v žepu najdeni prstan policiji izročil.

Dobro vinsko letino si leta občajo vinogradni. Neko prorokovanje namreč pravi: Kadar je v enem in istem mesecu dvakrat polna luna, takrat je pričakovati tako obilo vina. Kolikor prej pa se v letu to zgoditi, toliko večji je ta vpliv na trto, najboljši je tedaj, če se zgodi uže meseca januvarja. Vsled tega bo v letu 1885 takrat obilo vina, da ga še nikoli ni bilo toliko in tako dobrega, da ga bodo celo naši unuki veseli. Ker v tem letu vlažna boginja roditvenosti, in ker se v vsem stoletju ni zgodilo, kar se zgodi letos, da bo namreč uže meseca januvarja dvakrat polna luna (1. in 30. januvarja). Vsled tega bodo vse tri leti sodi polni najboljšega vina. — Mi srčno želimo, da se prorokovanje uresniči, saj sladke kapljice nobena poštena duša ne sovraši. Da bi ga v Božjem strahu pili, zdravi in veseli bili, pameti ne zabil!

Tržno poročilo.

Kava. — Kupčija v tem tednu je bila tako mirna; prodalo se je le 600 vreč Rio po f. 51 do 63, 700 vreč Santos po f. 53 do 63, 200 vreč Java Malang po f. 60 do 62, Moka velja f. 105 do 115, Portorico f. 95 do 104, Ceylon plant f. 96 do 131.

Sladkor. — Kupčija v tem blagu se vidno zboljuje, ker dohajajo ugodna poročila iz glavnih trgovin. Prodalo se je te dni 7000 vreč sladkorja po f. 17 i pol do 20 i pol, cene so postale trdnejše.

Sadje. — Še precej dobra kupčija, posebno v pomerančah. Pomeranče, limoni f. 3 do 6, mandarji f. 74 do 76, datli f. 23 do 25, fige v vencih f. 18, opaša f. 12 do 15, cvebe navadne for. 12 do 16, Elemeni f. 22 do f. 30, Sultanina for. 20 do for. 33.

Olje — finejše namizno olje je postalo nekoliko cenejše, mej tem ko je jedilno ostalo pri starih cenah. Namizno stane f. 70 do f. 100, jedilno f. 40 do f. 48.

Petrolje — stane denes še vedno f. 10.25, tendenca dobra.

Domači pridelki. Fižol za domačo kupčijo iskan, rudeči f. 10 i pol, bohinec for. 11 i pol, koks for. 12 i pol do 13, maslo slabo obrajano in stane od f. 80 do 90 načine. — Špek domači se prodaje po f. 50 do 52. — Mast ogrska f. 60, dunajska f. 56, angleška Bancroft f. 52 do 52.50.

Zito — skoro nobene kupčije, cene nespremenje.

Les — dobro obrajan, cene trdne.

Seno — dobro konjsko f. 1.30 do for. 1.65.

Borzno poročilo.

Državnih papirjev kurzi se vsaki dan pomikajo više, ker je prašanje po njih veliko; papirna renta se je vzdignola v kratkem času za cele 3 gld., to je jako dobro znamenje. Borsa mirno a dobro posluje.

Dunajska Borsa

dne 15. januvarja

Enotni drž. dolg v bankovcih 83 gld 20 kr
Enotni drž. dolg v srebru 82 • 95 •
Zlata renta 105 • 55 •
5% avst. renta 98 • 35 •
Deinice narodne banke 862 • 1 •
Kreditne deinice 296 • 50 •
London 10 lit sterlin 123 • 75 •
Napoleon 9 • 79 •
C. kr. cekini 5 • 80 •
100 državnih mark 60 • 30 •

Tržaški Sokol. to tako simpatično društvo hode imelo 24. januvarja svoj veliki ples. in 13. februarja plesno zavaro; obe veselici se hosti vršili v dvorani Tržaške čitalnice.

— Godba maestro Piccoli. — Na velikem plesu plesal se bode narodni ples »Kolo«, Sokoli v društveni opravi

The Singer Manufacturing & Co.
NOVA JORK
samo za
JEDAN FORINT

na čedan može se dobiti šivaču makinu
•Singer original•, bez povisjenja cene.
Garancija 5 god. Poduka u kući budava.

The Singer Manufacturing & Co.
Corso, Palazzo Salem.

Igle za makinu "Singer" 3 novč
komad, ducet 30 novč.

Medjunarodna linija

TRSTA VZI

NOVA JORK

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvorazredni parniki te linija
vožijo redno v Novi-Jork in vspremajo
blago in popotnike po najnižjih cenah in
z najboljšo postrežbo.

9-13

V NOVI-JORK. Odhod iz TRSTA.
Parnik "Germania", 3400 ton, v 15. dan januarja

"Anglia", v 26. dan januarja.

Popotniki naj se obrnejo na

J. Terkuile,
generalnega pasažnega agenta.
Via dell'Arsenale 13, Teatro Comunale

v TRSTU.

Kajuta za potnike 200 gld. Vmesni krov 60 gld.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na

Emiliano d' Ant. Poglayen,
generalnega agenta.

LEKARNA RAVASINI
Piazza della Stazione
V TRSTU.

Priporoča te le posebnosti:

Katramova voda posebno dober lek proti rastaru, ker razstavlja lez.

Hlebčki Ravasini iz trpotev, soča proti prehljam, katera kaže v bolezni v grlu.

Ribje olje naravno i monovo barve, ki vonja prav malo po ribi, pristančno, brez vaseke slabege okusa. Najboljši lek proti jeti, trganju, župom, slabo ti itd.

Ribje olje medano z jedom in zelenino, lek po seni in gotov, priporočljiv dražinam, intera imajo otroke z dvojnim ali in no moreno shodi.

Adontina Ravasini lek proti voboholi, edini pripomoček, katerega precej ostavi bolezine gnajili zob.

Elixir in zobotistni prah za čiščenje vzdrljanje zobovja in dobre venjava v latah.

Dišeča glicerina proti pokajanju kože, priznana poročljiva za zmo.

Pravati vedno po teh posebnosti na ime MARKA RAVASINI, lekarca „Alta Giustissimi“, Piazza della Stazione. Zaloga mineralnih voda, posebnosti domače in inostranske, kemični izdelki in mirežje, izdelki iz elastične gume, ranocelniško orodje, dlece milo in drugi izdelki lekarne itd.

Večka naročba se precej izvrši.

Zdravilni plašter (cerot).

Ozdravi temeljito vsako rano, bodisi še tako zustarana in kronična in tudi take, kiso se uže sprememile v raka, ustavlja še tako močan glavobol, vse bolečine živečev in revmatizma v zgloboh, čudelno pomaga v bolečinah materinskih i. t. d. 50 letna skušnja z izvrstnim uspehom, kakor je razvidno po neštetevih spričilih, katere se morejo pokazati vsakemu — dobica se le v lekarni

10-4

Rovis, Corso Št. 47.

Največega zanimanja za perice je

LUG FENICE

kateri nadomestuje pri pranju perila **milo, sodo in pepel**, ter ne poškoduje ali žig najmanje tkanins, katere se ž njim perejo.

Občinstvo samo se bode lečko moglo prepričati o velikoj koristi in majhnem trošku perila, ako se poslužuje tega luga, kajti prištejeno bode časa in denara

Jedina zaloga v mirodilnici

C. GUARRINI

ulica S. Sebastiano Št. 514.

Na drobno pa se prodaja ta lug v drugih **mirodilnicah in prodajalnicah jestvin**, in povsod se dobi tudi navod, kako rabiti omenjeni lug.

Senzacija in novost!

V 6 dneh si lečko vsakdo napravi modre lase, naj si bodo prej lasje črni, rujavi ali rdeči itd., po novoiznajdenem pripravilu "Rouleur"; isto nij samo za barvati lase ampak lase ostanejo potem vedno enaki, vseh je gotov in kot neškodljivo pripoznano.

— Steklenera velja 1 f. 50 kr. a. v.

V 15 minutah

se lečko lasje ali brada pobarva lepo rujavo ali črno prav naravno in stanovitno z mojim prenarejenim barvenim mazilom za lase "Hair-Dyes". Najgotovo-vejši sredstvo, vseh takoj brez vsih težav. — Hair-Dye stane 2 f. 20 k. a. v.

Nič več sivih lasev

ne bode imeli oni, ki rabi mnogo izkušeni po zahvalnih pismih odlikovani "Haar-Regenerator". Isto nij površno mazilo las, ampak osvetli lasje dobi v 3-4 tednih zopat svojo prejšnjo barvo, odstrani vse luske in nesmagena koži na glavi. Lasje se lepo svetijo in so kakor v mladih letih. Cena stekleneri 1 f. 60 n. a. v.

Zahvalna pisma se radi tajnosti ne objavijo.

Karol Schneeweiss,

parfumeur in specialist, Wien, II. Praterstrasse Števil. 9.
Na deželo razpošiljam poštним povzetjem ali pa na predplačilo in treba priložiti 20 kr za poštino.

12-12

NOVOST!!!

Pečat "TRST" najprikladnejše darilo, kako koristen, zadržuje vse, kar je potrebno v pisarni, kakor pečat iz kavčnika, z avtomatičnim barvilem, **pero in svinčnik**, vse v najlegantnejši obliki in nikla in pregibljivo, da se more hraniti v žepu. Nadalje okusno izdelani pečati v obliki medaljonov, ur, škatlj ce za žvepljenje in razni drugi neštevni.

Pri odlikovanem grafičnem zavodu

HEN. FREISINGER-JA

Lloydova palača ulica „Mercato vecchio“ Št. 4

V TRSTU.

Čudovite kapljice
Sv. Antona Padovanskega.

To pripromočko in naravno zdravilo je prava dobrodojna pomoč in ni treba mnogih besed, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratniše želodčne bolesti. Prav izvrstno vstrejajo zoper hemoroide, proti boleznim na jetrih in na eranici, proti črevnem boleznim in proti gliptom, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper beli tok, božast, zoper scropoter čisti pokvarjeni kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznjijo. (45)

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbo in pošiljanje pa edino v lekarnici Cristoforetti v Gorici, v Trstu v lekarni E. Zanetti i G. B. Rovis, G. B. Faraboschi in M. Ravasini. Ena steklenera stane 30 novčev.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, skaterimi

se zavoljajo dolečku tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Piccoli-jeva

želodečna esenca
lekarske Piccoli-ja pri
angelu na Dunajske
cesti v Ljubljani ozdravlja
kakor je razvidno iz
zahvalnih pisem in
zdravniških spričeval

bolezni v želodcu in trebuhu, bodenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemoroide, zlatenico, migrene, itd. In je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Steklenica 10 kr. Kdor je vzame več, dobri primeren odpust.

Blagorodni gospod Piccoli v Ljubljani. Vaša želodečna esenca je jedino zdravilo, ki mi pomaga pri moji bolezni v želodcu.

Večkrat kadar jo rabim, čutim olajšanje in zboljšanje.

Josip Sordat, župnik, Kamrje, pošta Črniče.

Tukaj velja izrek: "Čast zaslužku. Vaša želodečna esenca, katero smo jaz in mnogo drugih bolnikov rabili v bolezni, je prav edinstvena, posebno pri želodečnih boleznih. A. Lupatina, župnik, Kršan na Primorskem.

Podpisani potrujuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarnarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Z njim ozdravijo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdaj prišel k meni, ko me prosi za jedno steklenero želodečne esenca, kajti imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlassik, župnik-kan, Plomin, Primorsko.

Antirrhenum najboljše zdravilo proti prehlajenju, kostobilji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobe. Steklenera 40 kr.

Pastilje antenitne; (kolesni zoper gliste) izkušeno zdravilo zoper gliste škatljica 10 kr. 100 koščkov 60 kr. 1000 koščkov 5 gld.

Sailoline pastilje proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), plučnim, pranim v vrstnem bolečinam, zoper kašelj in hripost.

Zellščki prasi sirup. Ta iz zdravilnih zelišč izkušeni sirup se rabi z najboljšim uspehom proti vsem pranim in pljučnim boleznim, zaliženju, kašliju, hriposti, dušljivemu kašiju itd. Odrasleni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsake dan, otroci še pol žlice. Steklenera 8 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila so zmitaj frilna doba v lekarni

G. Piccoli-ja

epri angelu»

LJUBLJANA, Dunajska cesta.

Naročila izvražujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska.

Zaloge v Trstu so v lekarnah pl. Leutenberg; Foraboschi, Prendini, Ravasini in Zanetti ter v vseh boljših lekarnah Istra in Primorske.

11-30

60 visokih odlikovanj.

Ivana Hoffa zdravilno pivo iz sladnega izvlečka 1 steklenera 60 nč.

Ivana Hoffa koncentrovani sladni izvleček 1 stekl. 1 fr. 12. nč. ml., st. 70 nč. Ivana Hoffa bonboni iz sladnega izvlečka za prsi po 60, 30, 15 in 10 nč. pristni le v modrih zavitkih Ivana Hoffa zdravilna sladna čokolada 1/4, kilo I. fr. 2-40, II. fr. 1-60, 1/4 kilo I. fr. 1-30, II. 90 nč.

Medicinske kapacitete, kakor profesorji: Dr. Bamberger, Schröter, Schnitzler, pl. Rokitansky, pl. Basch, Finger in mnogo drugih na Dunaju; v Berolini gg. Dr. Frerichs, pl. Langenbeck, Virchow, Osk. Liebreich, in mnogo drugih priporečajo isto pri mnogih boleznih z vidno dobrim uspehom.

Zdravilo za popolno ozdravljenje sušice, slabo prehavljenje, netečnosti in onemoglosti.

Gospodu IVANU HOFFU,

izumitelju in izdelovalcu preparativ iz sladnega izvlečka, ces. kralj. dvornemu založniku skoro vseh suverenov evropskih itd. itd. Dunaj, I. okraj. Graben, Bräunerstrasse Št. 8.

Vaš Ivan Hoffa koncentrovani sladni izvleček me je izvanredno okrepjal, moram Vam za ta izvrstni in dobrodelni preparativ izreči mojo zahvalo. Prosim pošljite mi zoper 10 stekl-nic konc. sladnega izvlečka.

Gorica v dan aprila 1882. leta.

Spoštovanjem

Constantin riter pl. Dabrowsky, c. k. stotnik

V blag. gosp. Ivan Hoff! Ker je meni in mojem sinu vaša odlična Ivan Hoffova zdravilna sladna čokolada iz zdravilno pivo iz sladnega izvlečka nevreden vseh imela in zdravje popolnoma dosegla se Vam tisočkrat zahvalnim. Ker me moj želodec zoper noč in dan muči, prosim mi 12 velikih stekleneric koncentrovane sladnega izvlečka proti poštnem povzetju dopolati.

Derniš 10. januarja 1881.

S odličnim spoštovanjem

Feodoro Petranović, trgovec Derniš Dalmacija.

V bl. Ker vidim, da Vaše imenitno Ivan Hoffovo zdravilno pivo iz sladnega izvlečka na bolezni v prsih dodro vpliva prosim Vas mi 30 stekleneric po želenu povzetju dopolati.

Trst ulica sv. Jakoba 4.

Antonij Štrukelj.

Uradno zdravilno poročilo.

Lazaret nove vojašnice v pionirskej ulici, Berolin. V imenu postrežnic prosi za novo pošljatev izvanrednega Hoffovega zdravilnega pivo iz sladnega izvlečka, katero ranjencem tako dobro storii,